

PATVIRTINTA
Utenos A. ir M. Miškinių
VB direktorės 2020 m. kovo 30 d.
Įsakymu Nr. B - 18

UTENOS A. IR M. MIŠKINIŲ VIEŠOJI BIBLIOTEKA 2019 M. VEIKLOS ATASKAITA

BENDROJI DALIS

Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka (toliau – Biblioteka) yra neformalaus švietimo, informacijos ir kultūros centras visiems Utenos regiono gyventojams. Bibliotekos organizacinę struktūrą sudaro: administracija, buhalterija, 3 struktūriniai skyriai - Vartotojų aptarnavimo, Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo ir Informacijos išteklių ir inovacijų diegimo, 2 miesto ir 20 kaimo bibliotekų (padalinių). Su mokyklų bibliotekomis sujungtos 1 miesto (Aukštakalnio) ir 4 kaimo (Daugailių, Saldutiškio, Užpalių, Vyžuonų) bibliotekos.

Bibliotekos inovatyvi veikla gyventojų skaitmeninių kompetencijų ugdymo srityje įvertinta reikšmingu prizu – tarptautinio EIFL fondo viešųjų bibliotekų inovacijų programa skyrė apdovanojimą ir 1500 USD prizą už šių įgūdžių ugdymo šeimos skaitmeninių veiklų centruose idėją ir jos įgyvendinimo programą.

Bibliotekos veikla planuojama vadovaujantis savivaldybės 2017-2019 m. strateginiame veiklos plane numatyta Kultūrinės veiklos plėtros programa (08).

DOKUMENTŲ FONDAS

Bibliotekos Dokumentų tvarkymo ir komplektavimo skyriaus veiklos tikslas – sudaryti, įtraukti į apskaitą universalų dokumentų fondą, atitinkantį Utenos rajono savivaldybės ekonominę ir kultūrinę plėtrą, demografinę situaciją bei bendruomenės reikmes. Biblioteka iš valstybės biudžeto (Kultūros ministerijos) dokumentams įsigyti gavo 32 120 Eurų (2018 m. – 32 338 Eurų), už valstybės biudžeto lėšas įsigyta 3726 fiz. vnt. (2018 m. - 4111), 858 pavadinimų (2018 m. - 1099 pavad.) dokumentų, savivaldybės lėšos 34 000 (2018 m. - 35 000) Eurų, šios lėšos išleistos knygoms, garso ir vaizdo dokumentams įsigyti 14 000 Eur, periodinių leidinių prenumeratai – 20 000 Eur.

Pagrindinis dokumentų įsigijimo kriterijus - viešasis pirkimas, laikantis viešųjų pirkimų įstatymo ir naudojantis CVP IS elektroninėmis priemonėmis.

2019 m. gruodžio 31 d. viešosios bibliotekos ir jos padalinių fondą sudarė 250518 fiz. vnt. (64175 pav.) dokumentų. Lyginant su 2018 metais dokumentų fondas sumažėjo 360 fiz. vnt.

Utenos viešosios bibliotekos ir jos padalinių palyginamoji fondo lentelė pagal tematiką 2018 - 2019 m.

Iš viso	Knygų	Periodinių leidinių	Garsinių	Garsinių regimųjų	Elektroninių	Kitų
2018 m. 250878	218085	26523	2041	1462	259	2544
2019 m. 250518	218409	25815	2065	1417	257	2526

Periodinių leidinių skaičius 2019 metais gruodžio 31 d. buvo 25815 fiz. vnt. 167 pav. (2018 m. 126 pav). Tame skaičiuje: žurnalų - 25192 fiz. vnt. (115 pav.), laikraščių - 623 metinių komplektų (52 pav.)

Iš viso sistemoje – 145084 fiz. vnt. grožinės ir ikimokyklinio amžiaus vaikams skirtos literatūros. Tai sudaro 58 % viso fondo. Mokslo šakų literatūros – 105434 fiz. vnt. (42 % fondo) Lyginant su 2018 metais teminė fondo sudėtis išliko beveik nepakitusi.

Aprūpinimas dokumentais. 2019 m. bibliotekoje ir jos padaliniuose iš viso gauta 12148 fiz. vnt. naujų dokumentų. Paramos bei dovanojimo būdais gauta 1836 fiz. vnt. dokumentų.

Vienam rajono gyventojui naujoms knygoms ir periodiniams leidiniams įsigyti teko po 1,77 € (2018 m - 1,77 €), tame skaičiuje naujoms knygoms – 1,23 € (2018 m – 1,25 €), periodiniams leidiniams – 0,54 € (2018 m - 0,52 €). Dokumentų skaičius rajono bibliotekose tenkantis vienam rajono gyventojui yra 6,72 fiz. vnt. (2018 m. – 6,61 fiz. vnt.). Naujai gauti dokumentai sudaro 5,56 proc. (2018m. - 5,28 proc.) viso fondo. Vienam rajono gyventojui tenka naujai gautų dokumentų 0,33 fiz. vnt., (2018 m. - 0,35 fiz. vnt.).

Bibliotekoje yra sukurtas kilnojamas fondas, kuriame kaupiama grožinė ir vaikų literatūra, skirta kaimo bibliotekų skaitytojams. Iš kilnojamo fondo padalinių darbuotojai aprūpina naujomis knygomis savo skaitytojus. Šiuo metu fondo dydis yra 6260 fiz. vnt. 5026 pavad.

2019 m. nurašyta viso 12508 fiz. vnt. dokumentų, sumoje 9847,16 Eur.

Dokumentų nurašymas pagal priežastis

	Susidėvėję ir vartotojų sugadinti	Praradę aktualumą	Vartotojų prarasti	Dėl kitų priežasčių
Viso sistemoje (12508 fiz. vnt.)	6879	5605	3	21

2019 m. Dokumentų tvarkymo ir komplektavimo skyriaus darbuotojai sukūrė ir papildė bibliotekos elektroninį katalogą 1917 bibliografiniais įrašais (be analizinių). Lyginant su 2018 m. – mažiau 96 įrašais. Viso sistemoje bibliografinių įrašų - 64175 (be analizinių). Per metus į nacionalinę bibliografijos duomenų bazę ir bibliotekos elektroninį katalogą įjungta 1918 straipsnių aprašų, iš viso analizinių įrašų yra 61881. 2019 m. gruodžio 31 d. bibliografinių įrašų kiekis bibliotekos elektriniame kataloge buvo 126056.

VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

Vartotojų skaičius. Vartotojų skaičius rajono bibliotekose buvo 8415 (2018 m. – 8596), sumažėjimas lyginant su 2018 m.

Viešoji biblioteka išlieka labiausiai lankoma kultūros įstaiga Utenoje. Per dieną joje vidutiniškai apsilanko 438 fizinių lankytojų ir 64 virtualūs lankytojai (2018 m atitinkamai 427 ir 62). Kaimo visose viešosiose bibliotekose per dieną apsilanko 240 (2018 m. – 236) fiziniai lankytojai, vienoje kaimo bibliotekoje per dieną vidutiniškai apsilanko 12 (2018 m. – 12) fizinių lankytojų.

Lankytojų skaičius. Iš viso lankytojų SVB – 220340 (2018 m. - 220561), sumažėjimas labai nežymus 221 lankytoju, tame skaičiuje vaikų 60660 (2018 m. - 60191), padidėjimas – 469 lankytojais vaikais.

- ❖ viešojoje bibliotekoje - 127945 fizinių ir 22700 virtualių lankytojų (2018 m. – 124291 fizinių ir 22587 virtualių), t. sk. vaikų apsilankymų – 20878 (2018 m. - 20628),
- ❖ miesto padaliniuose – 41671 (2018 m. – 40787), t.sk. vaikų – 24153 (2018 m. – 24217),
- ❖ kaimo bibliotekose – 55724 (2018 m. – 55483), t. sk. vaikų – 15629 (2018 m. - 15346).

Per 2019 metus vienas vartotojas SVB apsilankė 26,2 karto (2018 m. – 25,7) , viešojoje bibliotekoje – 29,4 karto (2018 m. – 27,9), miesto padaliniuose – 24,3 (2018 m. - 24,2), kaimo bibliotekose 23,8 karto (2018 m. - 22,5).

Dokumentų išduotis Iš viso rajono viešosiose bibliotekose per metus išduota 341797 fiz. vnt. dokumentų (2018 m. - 356586 vnt.), t.sk. vaikams 48688 vnt. (2018 m. - 52687 vnt.). Viešojoje bibliotekoje per dieną vidutiniškai išduodama vietoje ir į namus 661 fiz. vnt. (2018 m. - 685 vnt.) leidinių ir įvairių dokumentų. Išduotis:

- ❖ Viešojoje bibliotekoje - 192956 vnt. (2018 m. - 199579 vnt.), t.sk. vaikams 18502 vnt. (2018 m. - 21651 vnt.),
- ❖ miesto padaliniuose - 74965 vnt. (2018 m. - 79569 vnt.), t.sk. vaikams 15939 vnt. (2018 m. - 18483 vnt.),
- ❖ kaimo bibliotekose – 73876 vnt. (2018 m. - 77438 vnt.), t. sk. vaikams 14247 vnt. (2018 m. - 15381 vnt.).

Skaitomumo rodikliai: bendras skaitomumo rodiklis rajono viešosiose bibliotekose yra 40,6 (2018 m - 41,5), viešojoje bibliotekoje 44,3 (2018 m. - 44,9), miesto padaliniuose – 43,7 (2018 m.- 47,1), kaimo padaliniuose 31,5 (2018 m. – 31,5).

INFORMACIJOS IŠTEKLIŲ IR INOVACIJŲ DIEGIMO VEIKLA

Skaitmeninio raštingumo mokymai gyventojams, naujos mokymo programos.

Skaitmeninių kompetencijų mokymai gyventojams organizuojami rengiant gyventojų mokymo projektus, taip pat vykdant asociacijos „Langas į ateitį“ projektą „Prisijungusi Lietuva“. Mokymus gyventojams vedė 4 skyriaus darbuotojos. Pravestų mokymų temos:

- kompiuterio pradžiamokslis;
- tekstų rengimas programa Word;
- elektroninis paštas;
- socialiniai tinklai;
- bendravimas Skype;
- Elektroninės paslaugos: sveikata, komercija, kelionių ir laisvalaikio organizavimas;
- Nuotraukų redagavimas ir filmų kūrimas.

Parengtos ir pravestos 2 naujos mokymo programos:

1. Pateikčių rengimas.
2. Užsienio kalbų mokymosi programos išmaniesiems įrenginiams.

Bendra mokymų trukmė 470 val., juose dalyvavo 560 asmenų.

Kaimo bibliotekose vyko projekto „Prisijungusi Lietuva: efektyvi, saugi ir atsakinga Lietuvos skaitmeninė bendruomenė“ gyventojų mokymai. Kirdeikių, Kuktiškių, Tauragnų, Užpalių bibliotekų

darbuotojos mokymus organizavo ir vedė pačios, Sudeikių, Vyžuonų, Sirutėnų, Pačkėnų bibliotekose mokymus gyventojams vedė viešosios bibliotekos darbuotojos.

Vieša interneto prieiga, vartotojų aptarnavimas bei konsultavimas.

Rajono viešosiose bibliotekose iš viso yra 127 kompiuterizuotų darbo vietų, skirtų vartotojams: viešojoje bibliotekoje – 50, Aukštakalnio ir Smėlio padaliniuose – 12, kaimo bibliotekose – 65.

Bibliotekos informacijos išteklių ir inovacijų diegimo skyriuje yra 42 viešos interneto prieigos kompiuteriai. Per metus užregistruota 11216 interneto vartotojų (2018 – 10260), 35784 interneto seansai (2018 – 38046).

Teiktos šios paslaugos:

- Atsakymai į užklausas (vietoje, telefonu, el. paštu, per LIBIS integruotą „Klausk bibliotekininko paslaugą): atsakyta į 51917 (2018 m. – 50260) užklausas, iš jų 3517 (2018 m. – 3315) elektroniniais kanalais.
- Dokumentų spausdinimas, kopijavimas, skenavimas.
- Konsultacijos ir pagalba besinaudojantiems kompiuteriais ir internetu.

Toliau sėkmingai vykdoma kompiuterių vartotojų konsultavimo veikla sukuriant naują paslaugą vyresnio amžiaus žmonėms. Sukurta nauja paslauga vyresnio amžiaus žmonėms „IT v@landa“. Du kartus per mėnesį nustatytu laiku jiems teikiamos nemokamos individualios konsultacijos įvairiais kompiuterių, išmaniųjų įrenginių ir elektroninių paslaugų naudojimo klausimais. Į konsultacinę veiklą įtraukiamas miesto jaunimas – e-skautai.

Gyventojams teikiamos virtualios paslaugos - internetu galima užsisakyti bibliotekoje esančias knygas, virtualiai bendrauti, informacijos teikimui bei bendravimui su skaitytojais biblioteka susikūrė savo profilį socialiniame tinkle Facebook-e. Bibliotekos profilyje socialiniame tinkle Facebook-e per metus apsilankė 9696 lankytojai (2018 m. – 8964), vidutiniškai 808 kas mėnesį (2018 m. – 747). Parengta 560 naujų įrašų ir 124 nuotraukų albumai.

Prenumeruojamos Infolox, EBSCO, Naxsos duomenų bazės. Jose vartotojai 2019 m. apsilankė 6684 kartus ir atsisiuntė 833 dokumentus, 2018 m. - 6603 kartų, atsisiūsta 814 dokumentų.

Bibliotekos interneto svetainė www.uvb.lt nuolat atnaujinama ir pildoma. Per metus joje apsilankė 22700 virtualių lankytojų (2018 m. – 22587).

Kraštotylinės informacijos skaitmeninimas ir pateikimas internete.

- Skaitmeniniame bibliotekos metraštyje publikuota 19 naujų straipsnių:
<http://www.uvb.lt/lt/metrastis>
- Suskaitmenintas kraštiečių laikraštis “Indraja”, 1989-1990 m.
- Parengta 98 spaudos apžvalgos: <http://www.uvb.lt/lt/kraстieciams/2012-10-09-12-50-59>
- Parengtos 4 knygų apžvalgos <http://www.uvb.lt/lt/kraстieciams/knygos?limitstart=0>

Kraštotylinė edukacija

- Organizuotas krašto pažinimo žaidimas „Pažink Uteną“ panaudojant Actionbound technologiją.
- Utenos miesto šventėje pristatytos interaktyvios Kinect viktorinos.
- Kartu su Zarasų rajono savivaldybės biblioteka įgyvendinus kultūros tarybos remtą projektą sukurtas Utenos ir Zarasų miestų interaktyvus dviračio turas. Turas įdiegtas bibliotekos skaitmeninių veiklų centre. Sukurtas ir Utenos miesto šventėje pristatytas interaktyvaus dviračio kraštotylinis turas „Kelionė dviračiu po rytų Aukštaitiją ir pietų Latgalą“.

Mokslo ir informacinių leidinių fondas. Skyriaus fonde komplektuojami įvairių mokslo šakų leidiniai, žinytai, žodynai, enciklopedijos ir kiti informaciniai bei mokymuisi skirti leidiniai, mokslinių ir mokslo populiarių periodinių leidinių archyvas. 2019 m. įvykdyta pasenusių leidinių atranka bei nurašymas, metų pabaigoje fonde buvo 22298 leidinys: naujai gauti 932, nurašyta susidėvėjusių ir pasenusių 743.

Inovacijų diegimo projektai

Baigtas projekto „Šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgalėje“ / „Creation of Network of Family Digital Activity Hubs for Wellbeing and Education Support in Eastern Aukštaitija and Southern Latgale“ įgyvendinimas. Projektą rėmė Latvijos–Lietuvos Interreg V-A 2014–2020 programa. Bibliotekoje sukurtas ir atidarytas šeimos skaitmeninių veiklų centras. Baigta įsigyti ir instaliuoti įranga, sukurtos ir įdiegtos trys edukacinės priemonės: interaktyvaus dviračio turas „Kelionė dviračiu po rytų Lietuvą ir pietų Latgalą“, virtualios realybės turas „Utena-Zarasai-Daugpilis-Preiliai“, Kinect viktorinos. Taip pat sukurta mobili bibliotekos aplikacija UtenosBiblioteka, kurią galima parsisiųsti ir įsidiegti į išmaniuosius telefonus.

Įgyvendintas Utenos rajono savivaldybės 2018 metų neformaliojo suaugusiųjų švietimo ir tęstinio mokymosi finansavimo programos remtas projektas „Vyresnio amžiaus žmonių darbo išmaniaisiais įrenginiais įgūdžių formavimas bei užsienio kalbų žinių gilinimas naudojant mobiliąsias aplikacijas“. Pravesti 50 val. trukmės mokymai vyresnio amžiaus gyventojams šiomis temomis: išmaniųjų įrenginių valdymas, kalbų mokymasis mobiliųjų programų pagalba, mobiliosios programos laisvalaikiui, sveikam gyvenimo būdui ir bendravimui.

Kartu su Zarasų rajono savivaldybės viešąja biblioteka įgyvendintas projektas interaktyviam Zarasų ir Utenos miesto gatvių turui sukurti. Naujas turas įdiegtas šeimos skaitmeninių veiklų centre, jo dėka galima susipažinti su 10 Utenos miesto gatvių istorija.

Robotikos ir kitų inovatyvių technologijų užsiėmimai. Informacijos išteklių ir inovacijų diegimo skyriuje atidarytas šeimos skaitmeninių veiklų centras, kuris organizuoja technologijų, robotikos ir 3D modeliavimo edukacinius užsiėmimus. Per metus čia apsilankė 3000 lankytojų, 562 iš jų dalyvavo edukaciniuose užsiėmimuose. Veikia 3 neformalaus ugdymo būreliai. Parengtos ir patvirtintos 3 Lietuvos kultūros paso programos: „Tradicijos ir inovacijos: kaip robotai padeda švęsti šventes“, „Šokiai su bitutėmis-robotais“ ir „Etnokultūra kitaip: malonūs atradimai savame krašte“.

KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

Kraštotyros fonde 2019 m. gauti 26 nauji kraštotyros leidiniai, iš viso šiame fonde dabar yra sukaupta 1658 egz. Kraštotyrinė medžiaga pildomi teminiai bei personalijoms skirti aplankai, tvarkomas ir pildomas bibliotekos skaitmeninis nuotraukų archyvas.

Vietinės periodikos straipsnių analizinių aprašų rengimas ir pateikimas LIBIS analizinės bibliografijos posistemei. Skyriaus darbuotojos rengė vietinės spaudos straipsnių aprašus Nacionalinės bibliografijos duomenų bazei. Į duomenų bazę jungiami straipsnių aprašai iš keturių Utenos rajone leidžiamų laikraščių: „Utenis“, „Utenos apskrities žinios“, „Utenos diena“ ir „Kultūros laikas“. Taip pat Utenos bibliotekos elektroninis katalogas pildomas kraštotyriniais analiziniais aprašais iš knygų.

Į elektroninį bibliotekos katalogą ir nacionalinę bibliografijos duomenų bazę per metus įjungta 1918 (2018 m. – 1917) nauji straipsnių aprašai, iš viso elektroniniame kataloge dabar yra 61881 analiziniai įrašai.

Bibliotekos interneto svetainės dalių „Bibliotekos metraštis“ ir „Kraštas“ priežiūra ir pildymas.

Pildomas Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos virtualus metraštis:

<http://www.uvb.lt/lt/metrastis>.

Bibliotekos interneto svetainėje www.uvb.lt rengiama rubrika kraštiečiams: sudaromas skaitmeninis kraštiečių sukakčių ir jubiliejų kalendorius, skaitmenines rodyklės „Utenos kraštas spaudoje“

(<http://www.uvb.lt/lt/krastieciams/2012-10-09-12-50-59>) bei „Utenos kraštas knygose“

(<http://www.uvb.lt/lt/krastieciams/knygos>).

Parengtos kraštotylinės parodos:

- „Pėdos, likę girios take“. 80 metų žurnalistui, rašytojui gamtininkui Leonardui Grudzinskiui. Virtuali.
https://photos.google.com/share/AF1QipPMpjVsT73T9xTR3j7pVm1hQv0xsU1R_OmtbIEurp7krBhh7WHR27CCvKrSb6VNWA?key=N19PUHp4MEMwRXdbTUMyRFNmMF93NHVJVERTdDN3
- „Alfonsas Nyka-Niliūnas: poetas ir jo pasaulis“. 100 metų poetui Alfonsui Nykai-Niliūnui.
- „Indrajai – 30“. Utenos kraštiečių kultūrinio žurnalo „Indraja“ jubiliejui skirta paroda.
- „Nepriklausomybės kovos Utenos krašte“.

KULTŪRINĖ VEIKLA

Utenos rajono savivaldybė renginių organizavimui skyrė 3000 €.

2019 m. rajono viešosiose bibliotekose vyko 841 renginiai (2018 m. – 709), iš jų parodų – 294, juose apsilankė 29435 (2018 m. – 22124) miesto ir rajono gyventojų, renginių lankytojų skaičius išaugo virš 7000. Viešojoje bibliotekoje 257 (2018 m. – 157) renginiai, žiūrovų 8995 (2018 m. – 8097).

Bibliotekos padaliniuose vyko 584 (2018 m. – 552) renginiai, juose dalyvavo 20440 (2018 m. -14027). Didelis renginių lankomumo rodiklis, atsiliepimai žiniasklaidoje, virtualioje erdvėje rodo, kad organizuojami renginiai domina uteniškius ir tenkina jų poreikius bei atitinka lūkesčius. Vykusius renginius galima suskirstyti į kelias temines grupes: poezijos, prozos vakarai, krašto kūrėjų pristatymai, dokumentinio kino sklaidos, kelionių mėgėjų, mokslo populiarinimo, naujų knygų pristatymo, Miesto dienos skirti renginiai, Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės renginiai.

Įvykdyti ir vykdomi projektai

2019 metais dalinai Lietuvos kino centro prie LR kultūros ministerijos remtas kino sklaidos projektas kino renginių programa „**Dokumentinio kino sklaida ir jo kūrėjai bibliotekoje**“, skirta 2000 €. Projektas „Dokumentinio kino sklaida ir jo kūrėjai bibliotekoje“ – profesionalaus kino istorijos sklaida, susitikimai su kino kūrėjais, dokumentinių filmų peržiūros, aptarimai, retrospektyva bibliotekoje - išskirtinė paslauga jaunimui ir senjorams ypač socialiai pažeidžiamoms visuomenės grupėms. Įvyko 7 kino peržiūros ir susitikimai su jų kūrėjais, renginiuose dalyvavo 840 lankytojų.

2019 metų balandžio 11 d. Lietuvoje startavo antrasis kino projektas „Izraelio kinas tavo mieste“. 2018 m. ši Izraelio ambasados iniciatyva subūrė daugiau kaip 30 Lietuvos miestų savivaldybių ir jų

atstovaujamų kultūros organizacijų, ir pristatė per 150 Izraelio kino seansų, kuriuos aplankė virš 6000 Lietuvos žiūrovų.

Kino programą sudarė 5 filmai. Kiekvienas filmas rodomas originalo – hebrajų – kalba su lietuviškais subtitrais. Kiekvienoje savivaldybėje kino seansus atidarė romantinė komedija „Buvau kadaise“. Programoje pristatomi filmai: „Buvau kadaise“, „Obuoliai iš dykumos“, „Testamentas“, „Raudoni lapai“ – Lietuvoje rodomi pirmą kartą. Drama „Kalnas“, pažįstama „Kino pavasario“ lankytojams, rodoma antrąjį kartą.

Projektas „Izraelio kinas tavo mieste“ Lietuvoje vyko iki 2019 m. gruodžio mėnesio. Nemokami Izraelio kino seansai Lietuvoje buvo pristatomi bendradarbiaujant su Izraelio kino fondu, didžiausiu Lietuvoje kino festivaliu „Kino pavasaris“, Gargždų, Varėnos, Neringos, Alytaus, Birštono, Palangos, Panevėžio, Trakų, Kaišiadorių, Utenos, Jurbarko, Druskininkų, Ukmergės, Žagarės, Kauno bei kitų miestų ir rajonų savivaldybėmis ir vietos kultūrinėmis organizacijomis.

2019 metais buvo tęsiamas **projektas „Utenos miesto socialinės rizikos vaikų atskirties mažinimas per kultūrinės ir edukacinės veiklas“** parengtas pagal Utenos miesto vietos veiklos grupės 2016 – 2022 m. vietos plėtros strategiją. Projekto tikslas - per kultūrinės bei edukacinės veiklas, pasitelkiant savanorius, mažinti socialinę atskirtį Utenos miesto socialinės rizikos vaikams ir jaunimui. Projekto dalyviai turi galimybę ugdyti socialinius įgūdžius, kompetencijas, pažinti naujas technologijas, dalyvauti įvairiose veiklose. Utenos A. ir M. Miškinų viešosios bibliotekoje, Aukštakalnio ir Smėlio padaliniuose, VšĮ „Taip kitaip“ patalpose yra organizuojamos kultūrinės ir edukacinės veiklos: naktiniai skaitymai, įrengta teatro studija, pažintinės kelionės, animacinių filmų kūrimas, ekologinės dirbtuvės, pažintis su naujausiomis technologijomis, popamokiniai užsiėmimai. Finansavimo šaltiniai: ES fondų lėšos 82513,80 €, savivaldybės - 9168,20 €, iš viso 91 682,00 €. 2019 m. buvo įsisavinta 47 000,00 €. Projektas bus vykdomas iki 2020 m. rugsėjo mėnesio.

Projektas Edukacinė programa „Alfonsas Nyka-Niliūnas – šimtmečio keliu“

2019 metais poetui, vertėjui, literatūros kritikui, Nacionalinės premijos laureatui, Vytauto Didžiojo universiteto garbės daktarui Utenos krašto sūnui A. Nykai-Niliūnui (tikra pavardė Čipkus) sukako 100 metų.

Alfonsas Nyka-Niliūnas ne tik vienas iš svarbiausių lietuvių emigracijos rašytojų, bet ir simbolinė figūra, kuri bene geriausiai atstovauja pokario išėivijos egzistencinėms ir intelektualinėms dilemoms. Pasaulio poetas gimė ir augo Aukštaitijoje netoli Utenos, Nemeikščiuose. 2016 metais gimtinėje poetui pastatytas stogastulpis, kurį iš ažuolo išdrožė tautodailininkas Algirdas Kamliauskas.

Projekto edukacinė programa „Alfonsas Nyka-Niliūnas – šimtmečio keliu“ įgyvendinimas sudarė sąlygas išsamiau pažinti bei suvokti poeto, vertėjo, kritiko gyvenimą ir kūrybą. Poeto gyvenimo, kūrybos darbų žinojimas, suvokimas, yra būtina sąlyga užtikrinti atminties perdavimą ateities kartoms. Aktyvus jaunimo ir bendruomenės dalyvavimas projekto veiklose skatino kūrybinių raiškų įvairovę, stiprino vietos kultūrinį identitetą. Projekto veiklose aktyviai dalyvavo rajono gimnazijų moksleiviai, gimtinės bendruomenės nariai, mokslininkai, Utenos regiono bendruomenė.

Balandžio mėn. surengtas Mokslo ir atminties vakaras „Iš spindinčios žemės išaugęs“, kuriame dalyvavo Lietuvių literatūros ir tautosakos instituto darbuotojai dr. Giedrė Šmitienė ir dr. Manfredas Žvirgždas, poeto dukterėčia Vilija Čipkutė-Bikelienė, kraštotyrininkas Antanas Gasperaitis. Poeto kūrybą skaitė aktorė Julija Šatkauskaitė

Organizuotos netradicinės literatūros pamokas skirtos pažinti ir įsisavinti poeto gyvenimo ir kūrybos esmę;

Tris mėnesius vyko jaunimo kūrybinė teatro laboratorijos užsiėmimai, kuriuose moksleiviai mokėsi sceninio meno, saviraiškos, oratorystės, transformacijų pagrindų. Penkiolika Dauniškio gimnazijos moksleivių, dvi dienas per savaitę po dvi val. skaitė, analizavo poeto kūrybą, mokėsi improvizacijos meno. Dirbtuvių darbui vadovavo ir dirbo režisierė Vida Kairienė. Parengti tekstų skaitymų interpretacijos, performansas „Pasaulis yra nuostabus“. Susirinkusieji į premjerą, puikiai įvertino gimnazistų darbą.

Poeto dienoraščių fragmentus bibliotekos atriume skaitė bibliotekos lankytojai ir Utenos trečiojo amžiaus universiteto klausytojai.

Renginys literatūros vakaras „Alfonso Nyka-Niliūnas: gyvenimo ir kūrybos dėlionė“, kuriame dalyvavo ir pranešimus skaitė literatūrologai: VU dr. R. Tūtlytė, LLTI dr. G. Bernotienė ir dr. S. Žukas vyko rugsėjo mėnesį.

Spalio mėnesį vyko Atminties vakaras „Atminties keliu į Uteną“, kuriame dalyvavo emeritė, profesorė V. Daujotytė, poetė R. Mikulėnaitė-Jonuškienė, Poeto dukterėčia V. Čipkutė-Bikeleinė. Literatūrinę-muzikinę kompoziciją pagal poeto kūrybą parengė muziejininkė R. Zapolskienė.

Literatūros ir muzikos programą „Aš gyvenu rūsčiam nesugrįžimo labirinte...“. Parengė ir atliko aktorius A. Bialobžeskis, klarnetu grojo H. Parulis.

„Labaiteatras“ parodė publicistinį spektaklį „Aš vis dar tebevaikštau aplink duris“. Spektaklio režisierė A. Sunklodaitė. Vaidino; A. Sunklodaitė, Dominyka Budinavičiūtė, Mindaugas Ancevičius, Aurimas Bačinskas. Kompozitorius Deividas Gnedinas, video projekcijų autorius – Kornelijus Jaroševičius.

Spektaklyje dainuojama poeto lyrika, skaitomi eilėraščiai ir dienoraščių fragmentai. Tai – šiuolaikinio žmogaus žvilgsnis į poeto laikmetį, kūrybą, ieškojimas bendrų sąlyčio taškų, ypatingai kreipiant dėmesį į bendražmogiškas problemas, aktualias visais laikais- išsipildymo troškimą, egzistencinę vienatvę. Tai - dar vienas žingsnis į moderniosios poezijos interpretavimą, sklaidą ir populiarinimą, skatinant žiūrovų kultūrinę edukaciją, integruojant juos į kultūrinę veiklą, supažindinant juos su išėivijos kūryba, globalios Lietuvos idėja, lietuviybės puoselėjimu užsienyje ir prieinamomis formomis įprasminant lietuvių savivoką pasaulio kontekste.

Baigiamasis renginys – literatūros vakaras, skirtas Alfonso Nykos-Niliūno 100-osioms gimimo metinėms, kuriame pristatytos Maironio lietuvių literatūros muziejaus Išėivių literatūros skyriaus vedėjos dr. Virginijos Babonaitės-Paplauskienės parengtos ir sudarytos knygos: „A. Nyka-Niliūnas. Praradimo simfonijos" (fotografinė laida) ir ką tik išleista „A. Nyka-Niliūnas. Laisvė: būti savimi. Archyvai". Kartu su knygų autore dalyvavo ir pranešimą skaitė hum. m. dr. Eugenijus Žmuida. A. Nykos-Niliūno gyvenimo ir kūrybos tekstus skaitė Nacionalinio Kauno dramos teatro aktorius Dainius Svobonas.

Projektas „Aukštaitijos literatūrinė vasara – 9-oji Tarptautinė poezijos šventė „...ir saules diemantas žėruos...“ (A. Miškinis)

Birželio 15-16 dienomis vyko jau devintoji, Tarptautinė poezijos šventė „Aukštaitijos literatūrinė vasara“ „...ir saulas diemantas žėruos...“ (A. Miškinis), kurios metu poetus ir svečius iš Latvijos, Sakartvelo, Lenkijos ir visos Lietuvos subūrė ne tik poezija, bet ir A. Miškinio literatūrinė premija, kuri šiemet įteikta poetui Rimvydui Stankevičiui.

„Literatūrinė Aukštaitijos vasara" prasidėjo Užpalių Šv. Nikolajaus Stebukladario cerkvėje. Poetai Ana Rancanė ir Indra Brūverė iš Latvijos, Maria Duszka ir Piotr Spottek iš Lenkijos, Nana Kelekhidze ir Soso Meshveliani iš Sakartvelo, Marius Burokas, Jurgita Jasponytė, Benediktas Januševičius, Vladas Braziūnas, Birutė Jonuškaitė, Viktoras Rudžianskas, Ieva Rudžianskaitė, Ričardas Šileika, Rimvydas Stankevičius, uteniškiai Petras Panavas, Vytautas Kazieła, Stepas Eitminavičius, Regina Katinaite-

Lumpickienė, Utenos rajono meras poetas Alvydas Katinas ir Valstybinis Vilniaus kvartetas dovanojo gražiausias eiles ir muzikinius kūrinius programoje „Ant poezijos ir muzikos sparnų“.

Poeto Alfonso Nykos–Niliūno 100–ųjų gimimo metinių proga buvo atidaryta Klemenso Kupriūno ekslibrisų paroda Utenos kultūros centre. O poezijos ir muzikos vakaras Alfonso Nykos–Niliūno poetinėje dvasioje vakare persikėlė ant Dauniškio ežero tilto, kur skambėjo dalyvių eilės ir grupės „Baltos varnos“ dainos.

Sekmadienį, šventei persikėlus į Juknėnus, A. ir M. Miškinių literatūrinę – etnografinę sodybą, už aukštaitiškos dvasios puoselėjimą poezijoje paskelbtas naujasis (šiemet jau 17-ą kartą) literatūrinės premijos laureatas – poetas, eseistas, žurnalistas Rimvydas Stankevičius už naujausią poezijos knygą „Šermuonėlių mantija“, kuri išleista prieš pora metų. Įteikdama R. Stanevičiui diplomą Lietuvos rašytojų sąjungos pirmininkė B. Jonuškaitė sakė: „Toje knygoje yra įvairių būsenų: ir bauginančių, ir nepatogių, ir keistų, ir tokių, apie kurias net neįmanoma parašyti. Tai už tas būsenas, o jos dar, sako, turi aukštaitiškos dvasios, ir sveikinu.“ Šventinę nuotaiką kurstė ir džiaugtis naujuoju laureatu padėjo muzikos grupė „Sadūnai“.

Literatūriniai renginiai

2019 m. skatinant skaitymą, stiprinant literatūros sklaidą, meno pažinimą lankytojams, atliepant į aktualias lankytojams temas, siekiant pritraukti naujų lankytojų į bibliotekas, organizuoti literatūros, muzikos vakarus su pripažintais kūrėjais: rašytojais, poetais, leidėjais, muzikantais, vyko knygų sutiktuves, diskusijos su politikos atstovais, žinomais visuomenininkais.

Metai prasidėjo knygos „Tikėjimo pėdsakai Utenoje“ pristatymu. Dalyvavo Utenos Kristaus Žengimo į dangų parapijos klebonas kun. Kęstutis Palepšys, knygos sudarytoja sesuo Rimutė Lašaitė, muziejininkas Balys Juodzevičius.

Tikslu populiarinti Igno Šeiniaus kūrybą organizuota literatūrinė – muzikinė kompozicija „Žmogus tik meilėje gali laimingai gyventi“. Jos atlikėjai aktorai Birutė Mar, Andrius Bialobžeskis, birbynininkas Egidijus Ališauskas, literatas Juozas Žitkauskas

Į poezijos muzikos popietę „Savasties ieškojimas“ susirinkusieji klausėsi eilių, kurias skaitė Švenčionių krašto poetas Algis Jakštas, saksofonu atliekamu melodijų, kurias grojo Stasys Montrimas.

Šiaulių krašto žurnalistė Nijolė Koskienė pristatė šmaikščią savo knygą „Špylkos ir šlepetės“.

Literatūros vakaras „Gyvenimas su plunksna ir knyga“, kuriame buvo pristatytos rašytojo L. Inio naujausios knygos „Paukščiai vėjyje“ ir „Milžinų kalvos paunksmėje“ ir XXVII knygos mėgėjų metraščio VI tomas.

Dalyvavo rašytojas, žurnalistas, vertėjas ir redaktorius Laimonas Inis, straipsnių autorius Alfas Pakėnas, sudarytoja, LUMA prezidentė Dalia Poškienė. Kūrinių ištraukas skaitė Vilma Urniežiūtė Uteniškiai dalyvavo susitikime su poetu, eseistu Gintaru Bleizgiu. Autorius pristatė naują eseistikos knygą „Sūpavimas“. Skaitė ištraukas, komentavo gyvenimiškas aktualijas.

Uteniškė Liucija Mačiulienė (LUX) sukviatė savo kūrybos gerbėjus į poezijos knygos „Žodžiai iš širdies į širdį“ pristatymą.

Prieš kelis metus literatūros skaitytojai dalyvavo rašytojos Birutės Jonuškaitės knygos „Maranta“ pristatyme 2019 metais rašytoja Birutė Jonuškaitė jubiliejiniam kūrybos vakarui pristatė minėto romano antrą dalį „Maestro“.

2019-aisias Lietuva minėjo rašytojo, kunigo J. Tumo-Vaižganto 150-iasias gimimo metines. „Teatro projektai“ bibliotekoje pristatė literatūrinį spektaklį „Vaižgantas kaip Viešpaties diena. Vaidino aktoriai Olita Dautartaitė ir Petras Venslovas.

Intriguojantį susidomėjimą, kaip visada, sukėlė kultūros istorikės Nerijos Putinaitės monografijos „Skambantis molis. Dainų šventės ir Justino Marcinkevičiaus trilogija kaip sovietinio lietuviškumo ramsčiai“ pristatymas. Dalyvavo knygos autorė, kultūros istorikė Nerija Putinaitė ir istorikas Nerijus Šepetys.

Neįprastą muzikinę debiutinę knygą „Vandenynas ir Žaliamėlė" pristatė knygos autorė Rūta Vyšnia. Autorė skaitė ištraukas, giedojo giesmes.

Kraštiečius pakvietė atminties vakaras „Dovanojantis gerumą: prisimename gydytoją Algimantą Bartkevičių...“ Dalyvavo knygos sudarytojas Kazimieras Preikša, redaktorius Stepas Eitminavičius, gydytojo žmona, atsiminimų autoriai. Muzikavo Utenos meno mokyklos moksleiviai.

Interaktyvią pažintinę poezijos ir muzikos programą „Kodėl baigėsi Romantizmas?“ pristatė poetė, skaitovė uteniškė Eglė Kirilauskaitė ir pianistas Darius Mažintas.

Architekto, grupės „Antis“ lyderio Algirdo Kaušpėdo knygos "Gyveno kartą bičas ir kaimynas. Pokalbiai prie alaus" pristatyme autorių kalbino gimnazistė Aistė Kulytė.

Pagal Zarasų viešosios bibliotekos projektą vyko literatūros ir muzikos vakaras „Ateik, dovanosiu ir tau“. Savo kūrinius skaitė Rašytojų sąjungos nariai, Utenos krašto poetai Petras Panavas, Alvydas Katinas, Regina Katinaitė–Lumpickienė, Vytautas Kazela, Rūta Mikulėnaitė–Jonuškienė, Stepas Eitminavičius. Muzikinius kūrinius atliko, aktorius, bardas Giedrius Arbačiauskas. Dalyvavo Utenos regiono literatai.

Metų pabaigoje jau kaip tradicija tapo pakviesti poezijos gerbėjus į devintojo almanacho „Atokios stotys" sutiktuves. Dalyvavo rašytojai: Tomas Vyšniauskas, Ieva Rudžianskaitė, Rasa Milerytė, Mindaugas Švėgžda, Viktoras Rudžianskas, Vytautas Kaziela, Alvydas Katinas, Regina Katinaitė–Lumpickienė, Solveiga Ska, Edmundas Janušaitis, Viktoras Gulbinas, Petras Panavas, Algis Jakštas, Kristina Bačiulienė, Justas Jasėnas, Virginija Žvarėlaitė, Erikas Druskinas, Romas Zabulionis. „Atokių stočių“ himną ir kitus muzikinius kūrinius atliko rašytojas ir bardas Edmundas Janušaitis.

Teologas bibliotekoje

2019 metais buvo tęsiamas pašnekesių ciklas teologas bibliotekoje (VI, VII, VIII ir IX). Pirmą temą: „Kapinių lankymo išvakarėse: kodėl stokojame dėmesio ir meilės gyviesiems?“. Susitikimas - diskusija su kun. Ričardu Doveika. Kita tema „Kaip (nebijoti) pradėti tikėti?" dalyvavo kun. A. Saulaitis knygelių vaikams sudarytoja Gabrielė Gailiūtė-Bernotienė. Giedojo šlovinimo grupė „Betliejaus smėlis“ (Vokalistė Agnė Liškauskienė, pianistė Lina Galvydytė). Susitikimas – diskusija su Krekenavos Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bazilikos rektoriumi kun. dr. Gediminu Jankūnu tema „Pusmetis po Popiežiaus Pranciškaus vizito Lietuvoje: mintys ir patyrimai“, susitikimas – diskusija „Šventieji ir palaimintieji: ką žinome ir/ar turime žinoti. su kun. Vitalijumi Kodžiu pasikalbėkime apie kun. Alfonsą Lipniūną.

Civitas klubo renginiai

2019 metais Civitas klubo nariai rinkosi tik du kartus. Pilietinės visuomenės institutui negavus finansavimo veikla laikinai sustabdyta. Pirmasis susitikimas – diskusija vyko su politologu dr. Liutauru Gudžinsku. Pokalbio tema „Kaip korupcija žudo: valdymo kokybė ir visuomenės sveikata“. Antrasis susitikimas – diskusija tema „Politinė korupcija tarpukariu: neegzistuojanti ar nematoma?“, jos vedėjas – istorikas, Lietuvos istorijos instituto vyresnysis mokslo darbuotojas, Lietuvos XX a. istorijos tyrėjas dr. Algimantas Kasparavičius.

RENGINIAI SKIRTI VAIKAMS IR JAUNIMUI

2019 metais rajono viešosiose bibliotekose vyko 87 renginiai vaikams, juose dalyvavo 2037 ikimokyklinio ir pradinių klasių vaikai. Renginių tematika: teatralizuoti pasakų skaitymai ir knygų pristatymai, projektinių animacinių filmų peržiūros ir aptarimai, edukacinės pamokos - spektakliai, "Protmūšiukų" kovų organizavimas, edukacinių veiklų pristatymas apskrities viešųjų bibliotekų renginiuose.

2019 m. bibliotekoje vykdytas **projektas jaunimui "Jaunas žmogus savanorystės kelyje"**, kuris buvo finansuotas Utenos rajono savivaldybės Kokybiškos švietimo sistemos kūrimo ir jaunimo užimtumo programos. Šio projekto dėka įgyvendinta iniciatyva "Pasimatuok savanorystę 2019", įvairiose projekto veiklose dalyvavo 1500 jauno amžiaus dalyvių.

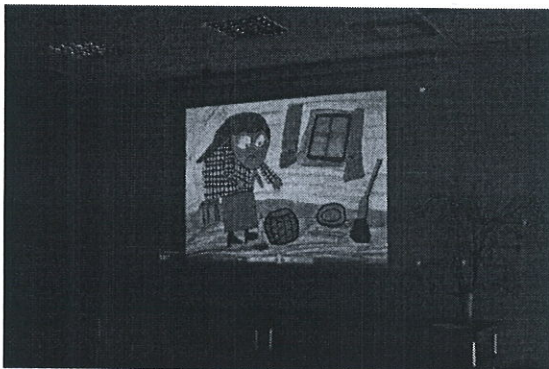

Projektas vaikams "Vilniaus pilies pasaka atgyja vaikų animacijoje", kurio metu vyko kūrybinės – edukacinės dirbtuvės „Vilniaus pilies pasaka atgimsta vaikų animacijoje“, dalyvavo 72 vaikai. Kūrybines dirbtuves vedė animatoriai Jūratė Leikaitė–Aškinienė ir Valentas Aškinis. Vaikai susipažino su animacijos kūrimo technika, piešė eskizus, buvo sukurtas animacinis filmukas „Vilniaus pilies pasaka“ ir įrašytas į DVD.

2019 metais erdvėje Pasakų ložė įvyko 11 teatralizuotų garsinių pasakų skaitymų

Vyko 22 projektinių animacinių filmų „Kunigaikštis Utenis“, „Šalnas dovanas“, „Vilniaus pilies pasaka“, „Utenos krašto vietovardžiai“ peržiūros.

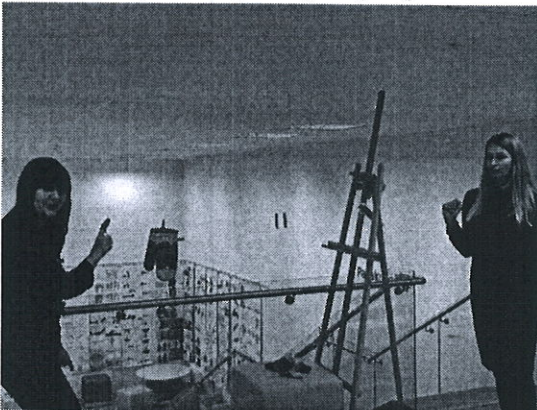
Edukacinės pamokos – spektakliai „Šiukšlyno pasakos“. Jose dalyvavo 26 vaikai.

Vyko 7 „Protmūšiukų“ kovos.

Pasakų ložėje buvo parodyti trys spektakliukai „Pirštinė“.

Erdvėje Viskas vaikams buvo eksponuota 15 parodų: „Kerpu kerpu pasaką“, „Baltos mintys“, „Žiema žiemužė“, „Piešiu Lietuvos žemėlapi“, „Gyvūnai mūsų darbeliuose“, „Vilniaus pilies pasaka“, „Žiedai motinai“, „Mamytė kaip gėlytė“, „Mažieji Čiurlioniukai 2019“, „Utenos krašto vietovardžiai“, „Globok mane“, „Rudens mandala“, „Eglutė skarota“, „Apšerkšniję mūsų žiemos“, „Mano gimtinė karpiniuose“.

Parodos bibliotekos galerijoje

- Uteniškio SON & FATHER įkūrėjo Armino Katiliaus medinių aksesuarų paroda.
- Lengvaatlečio, sporto žurnalisto, sporto organizatoriaus, fotografo Alfredo Pliadžio paroda „Sporto ir laisvės sukury“.
- Giedrės Sunklodaitės tapybos darbų „Graži moteris“ paroda.
- Karolio Širvinsko (1980-2001) tapybos darbų paroda.
- Jurgitos Elmentienės ir jos auklėtinės Kornelijos Gogelytės tapybos darbų parodą „Gamtos spalvos“.
- „Pėdos, likę girios take“. Skirta žurnalisto, rašytojo gamtininko Leonardo Grudzinsko 80-mečiui.
- Klaudijaus Driskiaus fotografijų parodos „Laisvųjų testamentai“.
- Rašytojo, pedagogo, vaikų literatūros kūrėjo Anzelmo Matučio - Matulevičiaus kūrybos ir gyvenimo paroda.
- Tapytojų ant šilko asociacijos (SPIN) narės bei Šveicarijos dailininkų sąjungos narės Rimutės Balnienės darbų paroda „Šilko simfonija“.
- Spaudinių ir nuotraukų paroda „Alfonsas Nyka-Niliūnas: poetas ir jo pasaulis“.
- Utenos kraštiečių kultūrinio žurnalo „Indraja“ jubiliejui skirta paroda „Indrajai – 30“.
- Čekienės Marijonos Danutės darbų paroda.
- Spaudinių ir nuotraukų paroda „Nepriklausomybės kovos Utenos krašte“.
- Tautodailininkės Rūtos Stašelytės paveikslų paroda „Medžiai ir akmenys“.
- Utenos kolegijos studento Domanto Mažono paveikslų, tapytų plastilinu, paroda.
- Utenos vaikų ir jaunimo užimtumo centro keramikos būrelio „Molio magija“ dekoratyvinės taikomosios keramikos darbų paroda.

BIBLIOTEKOS VEIKLOS VIEŠINIMAS

Buvo parengti ir išspausdinti vietinėje bei regioninėje ziniasklaidoje 46 straipsniai apie rajono viešųjų bibliotekų veiklą. Informacija apie bibliotekų veiklą skelbiama viešosios bibliotekos puslapyje www.uvb.lt, Viešosios bibliotekos Facebook'o paskyroje. Informacija apie bibliotekų renginius skelbiama rajono laikraščiuose „Utenos diena“, „Utenos apskrities žinios“, „Utenis“. Užpalių, Tauragnų, Radeikių, Daugailių bibliotekos informaciją skelbia, paslaugas viešina seniūnijų bei mokyklos internetiniuose puslapiuose (www.radeikiai.lt, www.daugailiai.lt, www.tauragnai.eu, www.uzpaliai.utena.lm.lt; www.daugailiai.utena.lm.lt;

18 kaimo bibliotekų turi susikūrę savo (išskyrus Leliūnus ir Sirutėnus) bibliotekų profilius, kur viešina informaciją apie bibliotekos veiklą, gautų knygų naujienas ir kt.

Laida “Stotelė - biblioteka” transliuojama “Utenos radijuje” parengė 31 laidą, kurios transliuojamos trečiadieniais ir šeštadieniais. Rubrikoje “Infonamas”, kuri yra skirta vaikams ir apie vaikus, parengti 4 reportažai: apie vaikų parodas, kūrybines dirbtuves, įvairiausias akcijas. “Svečio kėdėje” buvo kalbinta 20 svečių: režisieriai J. Buziliauskas, R. Gruodis, R. Kudzminaitė, A. Javdokimas, R. Rakauskaitė G. Beinoriūtė, knygų autoriai I. Gimbutienė, N. Kaskienė, A. Jakštas, menininkas A. Katilius, kunigas V. Kodis ir dar daugelis kitų. Rubrikoje „Bibliotekos triukšmas” skelbiamos bibliotekos naujienos, parodos, projektinė veikla, akcijos, savanoriai, kino vakarai. Rubrika “Knyga su prieskoniu”, kuri pristato knygų naujienas, topus, senų knygų atradimus ar “prisikėlimus”, nuomones apie perskaitytas knygas, paleido į eterį 4 pristatymus apie knygų madas, vaikų skaitinius, vasaros skaitinius, leidyklų naujienas, patarimų knygas artėjant šventėms ir t.t.

Savanorystė bibliotekoje

Utenos A. ir M. Miškinių viešoji biblioteka sėkmingai tęsia bendradarbiavimą su jaunimo savanoriškos veiklos centru „Deineta“. 2019 m. gegužės mėnesį savanoriauti į biblioteką atvyko dvi jaunos, iniciatyvios merginos: Marija Širkina iš Rusijos ir Lillit Avagyan iš Armenijos. Europos savanorių tarnybos projektas viešosiose Lietuvos bibliotekoje vyko iki kitų metų pradžios. Savanorės savo idėjomis ir iniciatyvomis daug prisidėjo prie bibliotekos veiklos: vedė anglų, rusų kino, fotografavimo klubus gyventojams, organizavo konkursus, parodas, stovyklas, mokymus bei paskaitas apie savanorystę.

Pusę metų savanorišką veiklą bibliotekoje atliko Adėlė Drazdauskaitė, kuri baigusi Utenos A. Šapokos gimnaziją, nusprendė savo jėgas išbandyti savanoriškoje praktikoje ir pasirinko Utenos biblioteką. Nacionaline savanoryste Lietuvoje rūpinasi ir savanorius atlydi organizacija „Socialinis veiksmas“.

Europos informacijos centro (įkurtas bibliotekoje) misija – padėti Utenos regiono gyventojams gauti informaciją apie Europos Sąjungos politiką, institucijas, teisinę bazę, programas bei finansavimo galimybes, organizuoti informacinius renginius. Buvo suorganizuota 15 renginių, juose apsilankė 1180 miesto ir rajono gyventojų. Prie bibliotekos įkurtas Utenos Trečiojo amžiaus universitetas (UTAU), kuris vienija apie 300 klausytojų, „Civito“ klubas vienija tuos bibliotekos lankytojus, kurie nori būti pilietiškai aktyvūs, domisi susitikimais su politikais, mokslininkais, žymiais visuomenės veikėjais.

Viešosios bibliotekos partneriai: Utenos švietimo centras, visos Utenos savivaldybės teritorijoje esančios gimnazijos, nevyriausybinės organizacijos, Utenos miesto bendruomenės fondas, Pilietinės visuomenės institutas, jaunimo organizacija “Apskritas stalas”, Lietuvos moksleivių sąjungos Utenos skyrius, Utenos kultūros centras, Kraštotyros muziejus, Utenos socialinės globos namai, Utenos kolegija ir kt. organizacijos.

KVALIFIKACIJOS KĖLIMAS

Bibliotekos darbuotojų mokymai, vykę ne Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje:

Projekto ar mokymų pavadinimas	Dalyviai	Organizatorius	Kur vyko
Projektas 2014 – 2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos projekto „Švietimui ir gerovei skirtų šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgaloje“	Veronika Trinkūnienė, Laima Lapinienė, Vytautas Galvydis	Projektas „Interreg“	Latgalos viešoji biblioteka, Daugpilis, Latvija
PSG susitikimas. Projektas 2014 – 2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos projekto „Švietimui ir gerovei skirtų šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgaloje“	Biruta Vaškeliene, Veronika Trinkūnienė, Mindaugas Magyla, Laima Lapinienė	Projektas „Interreg“	Latgalos viešoji biblioteka, Daugpilis, Latvija
Galutinė konferencija projekto 2014 – 2020 m. Interreg V-A Latvijos ir Lietuvos bendradarbiavimo per sieną programos projekto „Švietimui ir gerovei skirtų šeimos skaitmeninių veiklų centrų sukūrimas Rytų Aukštaitijoje ir Pietų Latgaloje“	Veronika Trinkūnaitė, Mindaugas Magyla, Laima Lapinienė	Projektas „Interreg“	Daugpilio universitetas, Latvija
ES programa „Erazmus+“ projekto „Naujos kompetencijos bibliotekų pokyčiams“ mokymai „IT įgūdžiai neformaliajame	Laima Lapinienė	Lietuvos regionų bibliotekų asociacija	Barselona, Ispanija

švietime“			
Mokymai „Inovatyvūs mokymo metodai“	Laima Lapinienė	Lietuvos regionų bibliotekų asociacija	IDEC mokymo centre Atėnuose
Kvalifikacinis vizitas į Latvijos viešąsias biblioteka	Regina Mikalauskienė, Milda Jankauskienė	Panevėžio apskr. Gabrielės Petkevičaitės Bitės viešoji biblioteka	Latvijos viešosios bibliotekos
Tarptautiniai mokymai „Badges4Good Training of Multipliers“	Jurgita Grinienė	Lietuvos neformaliojo švietimo asociacija	Daugirdiškės Elektrėnų sav.
Bibliotekų IT specialistų seminaras	Vytautas Brazdžius	Lietuvos Nacionalinė M. Mažvydo biblioteka	Vilnius
Būsimų projektų aptarimas	Laima Lapinienė	Latgalės centrinė biblioteka	Latgalės centrinėje biblioteka

Bibliotekininkų kvalifikacijos kėlimas. Koordinuoti darbuotojų kvalifikacijos kėlimo mokymai: „Pažintis su atvirojo kodo programa „Openshot“ nuotraukų filmo kūrimas, kuriuose dalyvavo Radeikių, Saldutiškio, Sirutėnų, Vaikutėnų, Vyžuonų ir Užpalių bibliotekų darbuotojos, mokymai „Vietos bendruomenių skaitmeninių lyderių ir skaitmeninių konsultantų mokymai I ir II ciklai, kuriuose dalyvavo Daugailių, Juknėnų, Kirdeikių, Klykių, Kuktiškių, Leliūnų, Pačkėnų, Pakalnių, Radeikių, Saldutiškio, Sirutėnų, Sudeikių, Vaikutėnų, Vyžuonų bibliotekos. Organizuoti mokymai „Turizmo renginių vadovų mokymas saugos ir sveikatos klausimais“ pagal neformaliojo mokymo programą dėl teisės dirbti turizmo renginių vadovu A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje bei lydėti vaikus į ekskursijas. Mokymuose dalyvavo Daugailių, Kirdeikių, Kuktiškių, Leliūnų, Sirutėnų, Sudeikių, Pačkėnų, Užpalių, Tauragnų bibliotekų darbuotojos. Organizuoti „Epale“ mokymai kaimo bibliotekininkams, kuriuos vedė **EPAL** ekspertė Utenos regionui Laima Lapinienė.

Organizuojamos projekto „Utenos miesto socialinės rizikos vaikų atskirties mažinimas per kultūrinės ir edukacinės veiklos“ veiklos - ekologinės dirbtuvės, animacinių filmų kūrimo dirbtuvės, naktiniai pasakų skaitymai, popamokinė veikla, kelionės, teatro studijos veikla. Projekte savanoriauja 8 kaimo bibliotekų darbuotojos (Daugailių, Kirdeikių, Kuktiškių, Leliūnų, Sirutėnų, Sudeikių, Pačkėnų, Užpalių).

PERSONALAS

Bibliotekų tinkas. Bibliotekų tinklas nepakito. Su mokyklų bibliotekomis liko sujungtos 4 kaimo (Daugailių, Saldutiškio, Užpalių, Vyžuonų) bibliotekos bei Aukštakalnio miesto biblioteka. Iš 20 kaimo bibliotekų 3 kaimo bibliotekos dirba 0,75 etato (Sirutėnai, Vaikutėnai, Vilučiai), 5 bibliotekos dirba 0,5 etato (Antalgė, Biliakiemis, Juknėnai, Klykiai, Pačkėnai). Antalgės bibliotekoje pasikeitė darbuotoja.

Rajono viešosiose bibliotekose iš viso yra 66,4 etatai (tame skaičiuje 0,9 mokykloms priklausantys etatai). Profesionalių bibliotekininkų etatų yra 48,4, tame skaičiuje VB – 24,5, miesto bibliotekose – 6,25, kaimo bibliotekose – 17,65. Turintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų aukštąjį išsilavinimą yra 19 VB - 13, miesto padaliniuose – 3, kaimo bibliotekose – 3. Specialistai su aukštesniu bibliotekiniu išsilavinimu iš viso – 11: VB - 4, miesto padaliniuose – 2, kaimo bibliotekose – 5.

MATERIALINĖ BAZĖ

Baigtas iš ES Regioninės plėtros fondo lėšų finansuotas projektas „Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos modernizavimas“, kurio vertė 30000,00 Eurų. Siekiant pagerinti Utenos A. ir M. Miškinių viešosios bibliotekos teikiamų paslaugų kokybę, projekto metu buvo pagerinta įstaigos infrastruktūra, įsigyti bei sumontuoti nauji baldai: minkštasuokiai, kėdės, sėdmaišiai, pakeitę jau susidėvėjusius ir nebeatitinkančius vartotojų poreikių baldus.

Ataskaitą parengė:

Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja Regina Mikalauskienė
 Informacijos išteklių ir inovacijų diegimo skyriaus vedėja Laima Lapinienė
 Dokumentų komplektavimo ir tvarkymo skyriaus vedėja Milda Laurinavičienė
 Metodininkė Laimutė Maniušienė
 Direktorės pavaduotoja Biruta Vaškelienė.

-----

patvirtuota:
 Kultūros skyriaus vedėja

 Jūratė Misiūnienė
 2020-03-30